

Simona Petcu, membru în Consiliul Director al Colegiului Mediatorilor

Omniparțial, adică la fel de parțial cu toți.

Asta încerc să fiu eu

A reușit până acum să facă doar ce i-a plăcut și a iubit să facă. A lucrat cu "omuleți" plini de personalitate și a învățat, ca pedagog, să privească, să respecte și să iubească oamenii. A studiat apoi Dreptul și a devenit avocat, într-o lume de oameni mari. Iubește profesia asta, dar o practică întotdeauna raportându-se la mediere. Spune cu hotărâre că este mediator-avocat și nu invers.

La un moment dat, Simona Petcu a îmbrăcat haina medierii și de atunci nu s-a mai despărțit de ea. Crede că un mediator adevărat nu lucrează după program fix și își asumă răspunderea de a fi mediator, pentru că înțelege prin asta o atitudine, nu o simplă meserie.

Aș vrea să vorbim pentru început despre perioada în care ați activat în sistemul didactic, ați lucrat cu copiii. Este mai dificil să lucrezi cu copiii decât cu oamenii mari?

Este la fel de dificil. Toți oamenii sunt oameni, indiferent de măsură și mărime, vârstă sau cunoștințele lor. Există însă un anumit specific: cu copiii este recomandat și util să lucrezi într-un fel, cu oamenii mari este nevoie să lucrezi puțin diferit.

Sunt mai conflictuali copiii sau oamenii mari?

Depinde. Sunt copii conflictuali sau mai puțin conflictuali, la fel ca și în cazul oamenilor mari. Copiii sunt niste oameni mari, în miniatură.

Le spuneți "omuleți"...

Omuleți, da.

Privind prin prisma mediatorului, a fost utilă această etapă din parcursul profesional?

Categoric! Orice etapă este necesară și utilă mai târziu. Nimic din viața noastră nu rămâne fără o urmă mai târziu. Atunci am învățat să privesc oamenii, să respect oamenii și să-i iubesc. Profesia de pedagog nu se poate face dacă nu îndeplinești aceste minime condiții. Doar simțind asta din partea ta, copiii au posibilitatea să se exprime, să se

"Un mediator-mediator rămâne mediator în orice loc."

dezvolte, să-și activeze anumite părți din ei care sunt dorite de către educatori sau învățători: să devină mai buni, mai concilianți, mai cooperanți, mai flexibili, mai înțelegători. Cam același mecanism se aplică și în mediere. Dacă omul pe care îl am în față, ca și client, va percepe înțelegerea mea, faptul că îl respect pe el și nevoile lui, faptul că am o anumită iubire față de semenii mei, care se manifestă implicit în comportament, în atitudine, va putea să se deschidă și să se simtă tratat ca om, dincolo de orice ar fi greșit sau nu, față de cealaltă parte. Baza formată în sistemul didactic a continuat să mă conducă și în activitatea de mediere.

Iubeți ceea ce făceați la acel moment...

Foarte mult! Nu fac decât ceea ce iubesc să fac!

Cum se face atunci că ați trecut la studii juridice și ați ajuns avocat?

Au fost rațiuni materiale. Am plecat foarte greu din învățământ, am plecat în ultima zi, când riscam să nu mai pot intra în avocatură. Mă încânta în același timp și ideea că voi putea pune în practică studiile universitare, având toată dorința să-mi dezvolt cunoașterea. Am constatat ulterior că, într-o oarecare măsură, ceea ce făceam în activitatea cu copiii, fac acum în activitatea cu oamenii mari. Se simte stilul didactic, iar clienții îmi spun că înțeleg foarte bine ce le spun și cum le explic.

Alegerea studiilor juridice a fost una calculată, înțeleg. Nu ați ales Facultatea de Drept doar pentru că era una foarte căutată la acel moment.

Este o specializare pentru care am anumite aptitudini și care are o anumită legătură cu familia mea. Tatăl meu este profesor de drept, m-am născut între cărți de drept, am crescut printre specialiști în drept, era așadar un drum care-mi fusese deschis și pentru care simțeam că am chemarea necesară.

Au fost grei primii ani în profesia de avocat?

Eu am avut un mare noroc: maestra mea, avocatul titular, pe lângă care am petrecut, teoretic primii doi ani, practic primii zece, este un avocat foarte bun, un om deosebit. Am avut atunci ani buni în care am avut pe rol cauze penale, ce au un anume farmec. Lumea penală este extrem de interesantă și am învățat foarte multe lucruri. Poate că primii ani au fost grei, nu-mi aduc aminte acum asta, ci doar că îmi plăcea foarte mult ce făceam și ce învățam.

Mediator-avocat de la început

Pe parcursul acestei experiențe ca avocat v-ați întâlnit cu conceptul de mediere? Când s-a întâmplat asta?

Am folosit medierea de la început, chiar și ca avocat. În absolut fiecare cauză am încercat să găsec o modalitate ca acelor oameni să le fie mai bine, să se înțeleagă, să găsim o parte comună. Intuitiv am făcut asta. Și de multe ori acest lucru mi-a ieșit. Când medierea a apărut ca formă instituționalizată, pentru mine a fost o mare ușurare, pentru că puteam să învăț și să fac un lucru în mod oficial. Practic însă, era o continuare a ceea ce făceam dintotdeauna.

În 2010 ați terminat cursul de formare și în anul următor erați autorizată. În piața medierii se folosesc diverse sintagme pentru cei care sunt și avocați și mediatori. Cum vă place să vă recomandați: avocat-mediator sau mediator-avocat?

Fără să-mi dau seama, am observat că mă recomand mediator-avocat și prefer activitatea de mediere, care-mi este mai facilă și mai dragă. Faptul că sunt avocat, trebuie să recunosc, mă ajută. Mă mai și încurcă uneori, pentru că este necesar să-mi amintesc permanent că sunt neutră și imparțială, lucru greu pentru un avocat. Atitudinea de avocat este incisivă prin definiție. Avocatul este pus într-o poziție opozabilă altei poziții. În general prefer să fiu mediator-avocat.

Cum ar trebui să coexiste cele două profesii, care în viața de zi cu zi se întâlnesc destul de des?

Ar trebui să existe o înțelegere a fiecăreia dintre ele pentru cealaltă. Să se înțeleagă că avocații nu sunt împotriva mediatorilor și, mai ales, că mediatorii nu sunt împotriva avocaților. În momentul în care reprezentanții celor două profesii vor înțelege că pot colabora, că nu sunt într-o luptă și că nimeni nu ia nimic de la nimeni, în acel moment ele vor putea fi foarte eficiente și utile împreună. Acum acest lucru nu se întâmplă. Din pură necunoaștere, nu neapărat din rea voință, avocații nu înțeleg menirea mediatorului sau îl văd ca pe o amenințare, mulți dintre ei având o fire foarte conflictuală, valorificată în profesie, ei fiind avocați foarte buni. La nivel internațional, dar și la nivel național, aceste

două profesii pot coexista și pot lucra împreună, cu beneficii pentru ambele părți și cu efecte benefice pentru oameni și pentru societate.

Din 2011 până acum ați trăit momente agitate ale acestei profesii. V-ați gândit vreodată să renunțați la mediere?

Niciodată. Momentele mai grele m-au făcut să mă gândesc cum și ce aș putea face să le gestionez mai bine și să le depășesc. Sunt ferm convinsă că medierea va rezista. Nu neaparat și toți mediatorii de acum. Nu se poate altfel, având în vedere că omenirea caută colaborare, caută dezvoltarea relațiilor amicale. Va veni și la noi o vreme în care oamenii vor fi mai deschiși către colaborare și nu către luptă. Dar pentru asta cineva trebuie să facă munca de început, să-și asume și efectele mai puțin plăcute și cineva să aibă încredere 100% că acest proces de dezvoltare a medierii va merge mai departe.

Când vă refereați la căi de a gestiona și depăși momentele grele din profesie, vă refereați și la sistemul de asociere pus la punct în biroul de mediere pe care l-ați dezvoltat?

Da. Am convingerea că este nevoie ca mediatorii să colaboreze între ei pentru a fi puternici. În sistemul de asociere gândit, am amenajat în primul rând un spațiu care să corespundă tuturor criteriilor necesare desfășurării activităților de mediere și am pus apoi la dispoziție birouri, pentru ca împreună cu alți mediatorii să putem să ne ajutăm între noi, să ne consultăm în anumite aspecte curente, spețe cadru sau chestiuni de legislație. După aproape doi ani de funcționare a biroului în această formulă, se confirmă că a fost o idee bună, că este utilă această colaborare, că este un confort pentru fiecare dintre noi să știm că în camera alăturată se află un coleg și că, indiferent ce se întâmplă, putem avea un sprijin. Consultarea cu ceilalți colegi ajută la găsirea unor strategii eficiente. Ne gestionăm foarte eficient timpul și, cel puțin în ceea ce privește activitatea de informare obligatorie, oamenii au găsit mereu la biroul nostru pe cineva care să se ocupe de această procedură. Este important și că pot să pun la dispoziția

colegilor expertiza mea juridică. Orice nelămurire de natură juridică este discutată și lămurită, astfel încât orice act care iese din acest birou corespunde criteriilor de legalitate.

După momentul autorizării ați participat la numeroase cursuri de pregătire continuă în mediere, seminarii sau conferințe. Ce anume ați căutat când ați participat la astfel de evenimente?

La început mă interesau toate. Apoi am început să mai triez. Mi-am format în timp capacitatea de a distinge evenimentele și cursurile de calitate și am ales să particip la cele care au adus un plus de valoare, mi-au adus un plus de cunoștințe și mi-au deschis mult orizontul, ascultând opiniile colegilor, formatorilor, legiuitorilor sau a unor mediatorii din străinătate. M-a bucurat în special să văd că perspectiva internațională îmi validează punctul de vedere conform căruia medierea este sortită să rămână și să se dezvolte în continuare.

Care este cel mai interesant argument împotriva medierii, pe care l-ați primit din partea celor veniți la ședința de informare obligatorie sau a avocaților acestora?

După primele cinci minute, în care eu percep direct atitudinea părții în ceea ce privește medierea, pot să știu într-un procent de 95%, dacă vrea sau nu vrea mediere. Este vorba despre o voință interioară. Dacă omul nu vrea cu adevărat, este pentru mine o pierdere de timp să încerc să-l conving să vrea. Dacă omul dorește, dar nu știe cum sau se teme de cealaltă parte, atunci îl sprijin să conștientizeze această dorință interioară și să poată intra în mediere. De multe ori părțile spun că nu sunt lăsate de către avocații lor să solicite sau să accepte medierea, iar acesta este argumentul care mă deranjează cel mai tare. Mai întâi pentru că nu este un sfat, ci chiar o interdicție pe care părțile o primesc de la unii colegi de-ai mei avocați, care nu au înțeles care sunt avantajele reale ale medierii, nici pentru clienți, nici pentru activitatea lor. Într-o astfel de situație îmi este foarte greu să mai vorbesc despre

avantajele medierii, dar le spun întotdeauna că pot reveni la mediere în orice moment.

Empatizați cu părțile când vă aflați într-o mediere?

În fiecare caz am o alegere de făcut: ori empatizez cu ambele, ori încerc să nu intru în poveștile niciuneia. Am întâlnit la un moment dat un concept care mi-a plăcut foarte mult și mi-am dat seama că este mult mai real decât imparțialitatea noastră – omniparțialitatea. Suntem oameni și nu poți să rămâi întotdeauna imparțial. Poți însă să fii omniparțial, adică la fel de parțial cu toți. Asta încerc să fiu eu.

Cât este vocație și cât este pregătire într-un bun mediator?

Vocația este baza. Fără vocație nu ai cum să rezști în această profesie. Este un foarte mare consum intelectual, emoțional și este necesar să fii mereu pregătit pentru orice. Părțile au reacții aproape imposibil de anticipat și este de ajuns să faci o singură greșală pentru ca una dintre ele să aibă sentimentul că simpatizezi cu cealaltă parte. Poți face mediere dacă ceva din tine face să iubești asta. Nu este însă suficientă doar vocația. Resping ideea că mediatorul nu trebuie să știe nimic. Mediatorul este necesar să știe de toate și orice. Absolut orice informație îl poate ajuta să fie mai bun în procesul medierii. Sunt de acord ca mediatorii să se specializeze, în sensul de a avea anumite cunoștințe dintre cele necesare. Când apar spețe pe anumite domenii, cum sunt, de exemplu, cel al protecției consumatorului, asigurări, bancar, este absolut necesar să ai un minim de cunoștințe specifice. Să facem o analogie: dacă noi, mediatorii, am fi bucătari, atunci cursul de formare inițială este apa necesară în gătit. Oricâtă măiestrie de bucătar ai avea, fără legume nu poți să scoți doar din apă o ciorbă. Depinde de fiecare ce ingrediente reușește să-și aducă pentru a face "o ciorbă" cât mai bună.

Colegiul Mediatorilor derulează o mare varietate de proiecte

"Momentele mai grele m-au făcut să mă gândesc cum și ce aș putea face să le gestionez mai bine și să le depășesc."

După terminarea cursurilor de formare inițială în profesie, v-ați aflat în momentul în care trebuie să vă alegeți o asociație la care să vă afiliați. Cum ați ales Colegiul Mediatorilor?

Am făcut o cercetare pe internet, am văzut ofertele de la acea vreme, am văzut programele și am ales Colegiul. Sunt în prezent membru în Consiliul Director al Colegiului pentru că am considerat că pot pune în serviciul asociației cunoștințele, experiența și energia mea. În ultimii doi ani am contribuit la buna desfășurare a activităților Colegiului și la dezvoltarea asociației, care în ultima vreme înregistrează o creștere importantă la nivelul numărului de membri și care ne plasează într-o poziție de top în rândul asociațiilor de mediatorii.

Mecanismul de prezentare și de punere în aplicare a proiectelor în cadrul Colegiului este unul eficient?

Colegiul încurajează membrii să propună proiecte care să aducă beneficii asociației și profesiei, în ansamblu. Avem o mare varietate de proiecte, unele aflate încă în derulare, altele finalizate, atât pentru sprijinirea mediatorilor proaspăt autorizați, dar și pentru facilitarea dialogului și schimbului de experiență între membrii asociației.

Răspunderea de a fi mediator

Ce alte activități mai intră în programul dumneavoastră, în plus față de cele specifice medierii și avocaturii?

Mare parte din timpul liber îl aloc unui hobby pe care îl am de mai multă vreme și pentru care m-am pregătit intens. Este vorba despre o tehnică terapeutică pe care o aplic în special prietenilor doritori – Terapia Bowen, prin tehnica terapeutică Bowtech. Sunt terapeut cu acte, cu cel mai înalt grad de specializare și îmi face plăcere să ofer relaxare prietenilor prin aceasta terapie cu efecte spectaculoase. Este un hobby care mă relaxează implicit și pe mine.

Promovați medierea când aveți ocazia?

Întotdeauna. Când ies cu prietenii, inclusiv glumele au ca temă medierea. Cum apare chiar și un sămbure de conflict, sunt solicitat imediat ca mediator. Din start, conflictul este astfel aplanat (*zâmbeste*). Din păcate însă, simt că mulți mediatori nu se simt mediatori. Au o oarecare jenă să spună că sunt mediatori, inclusiv în cercul de prieteni. Nu-și asumă răspunderea de a fi mediator, nu promovează medierea și nu știu cum să parăze atacurile împotriva profesiei. Dacă fiecare dintre mediatori ar merge cu fruntea sus și ar simți că aparține acestei profesii, atunci s-ar promova mult mai rapid și mai ușor acest concept. Însă pentru asta

mai este nevoie și ca, în orice moment al zilei și în orice situație, să avem atitudinea de mediator, cu tot ce implică asta.

Medierea este în prezent pe drumul cel bun?

Am participat pentru prima oară la o conferință despre mediere înainte ca legea 192/2006 să fie promulgată. Lumea aștepta cu mult entuziasm acest moment și speranțele erau mari. După apariția legii, au venit inițiativele de modificare a cadrului de funcționare a profesiei, cu păreri pro sau contra. Drumul pe care se află medierea este bun, tocmai pentru că ne aflăm pe un anume drum. Suntem într-o etapă, firească, care va dura mai mult sau mai puțin, în funcție de atitudinea mediatorilor și apoi de atitudinea populației și a instituțiilor implicate în sistemul judiciar.

Cineva care practică medierea devine un om mai bun?

Teoretic da. Practic...depinde de fiecare. Dacă devine mediator cu adevărat și nu privește activitatea asta ca pe una cu program fix, cu siguranță el era un om bun, care devine și mai bun. Dacă nu își însușește și atitudinea de mediator, cum am mai spus, acela nu va deveni mai bun. Nu cred în medierea cu program. Ești mediator și în biroul tău și la benzinărie și la coadă la magazin și acasă, cu familia. Un mediator-mediator rămâne mediator în orice loc.

Interviu realizat de Clubmediatori.ro